
Školné je jen náplast, chybí velkorysost státu

Školné je jen náplast, chybí velkorysost státu

ŠKOLNÉ NEPOMŮŽE

Týden neklidu je nejvýraznějším studentským protestem za posledních několik let. Od včerejška do čtvrtka chtějí studenti a pedagogové především upozornit na krizi českého veřejného vysokého školství - a je chybou a hrubým omylem médií a politiků, pokud celou věc redukuje na problém školného.

Ačkoliv v prohlášení organizátorů Týdne neklidu o placení školného nepadlo ani slovo a ačkoliv je jasné, že školné současnou krizi českých veřejných vysokých škol nevyřeší, stane

se zřejmě zavedení (či nezavedení) poplatků za vysokoškolské studium hlavním tématem tohoto týdne. Bohužel. "Neklidným" studentům a pedagogům tak nezůstává nic jiného, než stále znovu připomínat, o co jim vlastně jde.

Tedy: počet studujících vysokoškoláků se v průběhu devadesátých let zvýšil o více jak sto procent, radikálně se změnila a rozšířila nabídka výukových programů a veřejné vysoké školy začaly pomalu a ztěžka dohánět to, co během čtyřiceti let vlády komunistů ztratily. Na tyto prudké změny však česká rozpočtová politika téměř nereagovala. Dotace pro veřejné vysoké školy se navyšovaly neuvěřitelně pomalu, takže v praxi museli rektori a děkani na českých univerzitách vystačit se stále menším množstvím peněz. Výsledkem je obrovské vnitřní zadlužení - odhady hovoří o deseti až patnácti miliardách korun. Uvažovat o zavedení školného jako o řešení této krize by mohl jenom ekonomický diletant.

Promyšlenější podporu

Organizátoři a účastníci Týdne neklidu se otázkou školného zatím vůbec nehodlají zabývat. Poukazují na to, že ve společenství vyspělých zemí patří Česko mezi ty, jež vydávají na vysoké školství z veřejných prostředků suverénně nejméně peněz. To se musí změnit, chceme-li v evropské konkurenci obstát. České veřejné vysoké školy se musejí odrazit ode dna a je nabíledni, že se tento odraz nepodaří bez velkorysejší a především promyšlenější podpory státu. Tady je rozhodně na místě připomenout politikům jejich zodpovědnost. Diskutovat se má nyní o tom, jak a v jakém výhledu objem finančních prostředků pro VŠ navýšit, aby se to v jejich fungování skutečně projevilo. Kvůli tomu ostatně studenti organizují třeba zítřejší veřejné přednášky a debaty na pražské filozofické fakultě.

Na dlouhodobé podceňování kritického stavu českých univerzit náplast školného nepomůže, aktuální zájem médií a politiků by se měl ubírat úplně jiným směrem: k ostudně nízkým platům přednášejících, k nepostačujícímu vybavení laboratoří a knihoven, ale především k cílenému budování vzdělanosti v Česku.